

Nr 17.

Av herr Utbult m. fl., om statsbidrag till anskaffning av ekolod på svenska fiskebåtar.

Den svenska fiskerinäringen står vad beträffar utrustningen med båt- och redskapsmaterial i regel på en hög nivå. Detta är av stor betydelse för näringens lönsamhet och för dess konkurrensförmåga gentemot andra länders fisken. Av största betydelse är givetvis, att det svenska fisket även i fortsättningen får möjligheter att följa med i utvecklingen och tillgodogöra sig alla möjligheter till tekniska förbättringar.

Tyvärr äro emellertid nyanskaffningar av detta slag som regel förenade med mycket betydande kostnader. Detta utgör ett stort hinder för en fortgående rationalisering inom fisket i önskvärd utsträckning. Sålunda kan nämnas, att installation av kylmaskineri på en fiskebåt drager en kostnad av närmare 15 000 kr. Åtminstone i dagens läge synes en dylik anläggning emellertid endast löna sig i de största fiskebåtarna.

En annan teknisk anordning, som passar för fiskebåtar av nästan vilken storlek som helst, är ekolodet. Kostnaden härför uppgick före kronans devalvering till omkring 10 000 kr. Nedskrivningen av kronans värde kan tyvärr komma att medföra en kraftig fördyring av ekolodsanläggningarna. Enligt uppgift ha de franska tillverkningarna fördyrats med ca 4 000 kr., och i den mån tyska sådana kunna importeras, påverkas deras pris av det högre dollarvärde, som deprecieringen medfört.

Ekolodet har sedan flera år tillbaka visat sig vara av mycket stort värde för fiskeflottan, men frågan om ett allmännare anskaffande av ekolod på fiskebåtar har fått förnyad aktualitet genom att under vintersillfisket säsongen 1948/49 ett nytt redskap, den s. k. flyttrålen, slagit igenom. Detta redskap är ställbart på önskat djup och kan effektivt användas endast i samband med en ekolodsanläggning. Man kan säga, att fisket med flyttrål nästan helt är beroende av om båten är försedd med förstklassigt ekolod.

Givetvis är anskaffandet av ekolod i främsta rummet en fråga av betydelse för det svenska västkustfisket, framför allt i samband med flyttrålen införande, men även inom andra kustområden synes man vara mycket intresserad av att få tillgång till ekolod i fiskebåtarna, trots att det här som regel rör sig om fartyg av betydligt mindre storlek än på västkusten.

Vid 1948 års riksdag väcktes en motion, nr 166 i andra kammaren, med förslag om att riksdagen måtte besluta om upprättandet av en fond för främjande av maskinell utrustning på fiskebåtar och att härför anvisa ett reservationsanslag på 100 000 kr. Härmed avsågs bl. a. att underlätta anskaffandet av ekolod. Även i betänkandet från 1945 års fiskeriutredning (SOU 1947: 2) framhölls vikten av att fiskarna sättas i tillfälle att anskaffa ekolodsanläggningar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 48 till 1948 års riksdag, s. 59, yttrar departementschefen bl. a. i samband med frågan om fiskerilånefonden:

»Vid denna låneverksamhet torde jämväl andra behov böra uppmärksammas än de som nu kunna tillgodoses från fonden. Fiskeriutredningens förslag, att lån från fiskerilånefonden skola kunna utlämnas även för anskaffning av ekolod, kylmaskiner eller annan maskinell utrustning av fiskebåt, finner jag sålunda i hög grad beaktansvärd. Jag vill därför tillstyrka, att lån från förevarande fond må åtnjutas jämväl för nu nämnda ändamål.»

Riksdagen beslöt i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Något praktiskt resultat har detta beslut emellertid ej kunnat leda till, beroende på att medelsanvisningen till fiskerilånefonden stannat vid så små belopp, att dessa ej på långt när ens räckt till det ursprungliga behovet av lån för anskaffning av fiskebåtar, motorer o. d. Sålunda kan nämnas, att till Göteborgs och Bohus läns landsting för innevarande budgetår inkommit ansökningar om fiskerilån till ett sammanlagt belopp av 2,9 milj. kr. Den till förfogande stående lånesumman uppgår samtidigt endast till 1,4 milj. kr. Följden har blivit, att icke någon sökande kunnat erhålla det högsta belopp på 60 000 kr., som enligt föreskrifterna kan få utgå, utan att mycket betydande prutningar måst företagas. Likväl motsvarar det nämnda maximibeloppet endast en tredjedel av anskaffningskostnaden för en modern fiskebåt på västkusten. Riksdagens medgivande att fonden även skulle få utnyttjas för anskaffande av ekolod har därmed kommit att stanna på papperet.

Om det svenska havsfisket skall bestå i konkurrensen, måste det hålla sig i främsta ledet i fråga om den tekniska utrustningen. Sedan flytträlen slagit igenom icke endast i Sverige utan också i andra med Sverige konkurrerande fiskerionationer, är ett allmännare anskaffande av dylika anläggningar nödvändigt. Kostnaden, som redan tidigare var betydande, kan som nämnts genom devalveringen kraftigt ökas, och detta synes oss vara ytterligare en anledning för staten att träda emellan för att hjälpa fiskare med anskaffande av dylika anläggningar. Då nu därtill det stöd, som riksdagen genom sitt förutnämnda beslut velat ge åt denna sak genom beviljandet av fiskerilån, icke kunnat förverkligas på grund av bristande medelsanvisning, finna vi det nödvändigt, att direkt bidrag av statsmedel lämnas till de båtar, som anse sig behöva skaffa ekolodsanläggning. Dylikt bidrag bör lämpligen utgå med 25 procent av anskaffningskostnaden.

Med hänvisning till det anförda hemställa vi,

att riksdagen ville besluta anvisa ett reservationsanslag för budgetåret 1950/51 på 100 000 kr. att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att genom kungl. fiskeristyrelsens försorg bidrag måtte kunna beviljas med 25 procent av anskaffningskostnaderna för inmonterandet av ekolod på svenska fiskebåtar.

Stockholm den 16 januari 1950.

Birger Utbult.

Wald. Svensson.

Per A. Johnsson

i Kastanjegården.

Olaus Nyberg.

Edvin Jacobsson,

Igelsbo.